

Inhoud

Woord vooraf	6
1. De betekenis van Mozes	9
2. In Egypte gekomen	14
3. Vijandschap in Egypte	19
4. En baarde een zoon	24
5. De keus van Mozes	29
6. Uit Egypte voert ...	34
7. IK ZAL ZIJN heeft mij gezonden	39
8. Ga heen	45
9. Toen ging Mozes heen	51
10. Laat Mijn volk trekken	57
11. Ik zal ulieden uitleiden	62
12. Onbesneden van lippen	67
13. Farao nu zal naar ulieden niet horen	72
14. Gods vinger	77
15. Mijn hand uitgestrekt	82
16. Indien gij weigert ...	87
17. Een volkomen lam	92
18. Gedenkt aan deze zelve dag	97
19. Het heil des Heeren	102
20. Ik zal de Heere zingen	107
Literatuurlijst	112

1. De betekenis van Mozes

En zie, twee mannen spraken met Hem, welke waren Mozes en Elía; dewelke gezien zijnde in heerlijkheid, zeiden Zijn uitgang, die Hij zou volbrengen te Jeruzalem.

Lukas 9:30-31

Een bekende persoon

Mozes is in de Bijbel een bekende persoon. In het boek Exodus (Ex. 2:1-10) lezen we van zijn geboorte. We lezen ook van zijn keuze voor het volk van God en van zijn roeping om Israël te bevrijden uit de macht van Egypte (Ex. 3:4). Veel wordt in het Oude Testament over Mozes gesproken. Hij wordt wel de 'wetgever van het Oude Testament' genoemd, 'die het recht Gods tot heerschappij bracht'. Veel heeft hij trouwens ook geschreven. Hij is door de Heilige Geest gebruikt om de eerste vijf boeken van de Bijbel op schrift te stellen. Ook gaf de Heere door hem de ceremoniële eredienst, die wees op Christus en Zijn werk, aan het volk van Israël.

In het Nieuwe Testament komen we de persoon van Mozes ook weer tegen. De Farizeeën en Schriftgeleerden waren discipelen van Mozes (Joh. 9:28). In de brief aan de Hebreeënen lezen we over de keuze van Mozes. Hij verkoos een kwalijke behandeling boven het genot van deze wereld (Hebr. 11:25). Stéfanus wijst er in zijn rede voor het Sanhedrin op dat Mozes werd onderwezen 'in alle wijsheid der Egyptenaren' (Hand. 7:22). En ook lezen we dat Mozes getrouw is geweest 'in geheel zijn huis' (Hebr. 3:2). Keer op keer komen we de naam van Mozes tegen in de Bijbel. Hij behoort tot een van de allergrootsten in het Koninkrijk Gods. Wij lezen de geschiedenissen van Mozes zoals de nieuwtestamentische schrijvers dat belichten. Laten we daarom dáár beginnen.

Opnieuw verschenen

De tekst uit het Evangelie van Lukas brengt ons op de berg der verheerlijking. Daar ontmoeten we de Heere Jezus met drie discipelen én Mozes en Elía. Het ongeloof trekt dit soort gebeurtenissen in twijfel. Maar de Schrift spreekt er duidelijk over en Lukas heeft al deze zaken 'van voren aan naarstiglijk onderzocht' (Luk. 1:3) zodat het hier gaat om feiten, om heilsfeiten. Drie maal wordt deze gebeurtenis in de Schrift beschreven (Matth. 17:1-13, Mar. 9:2-13, Luk. 9:28-36). We weten dat herhaling in de Schrift wijst op het belang van een gebeurtenis. Na de eerste lijdensaankondiging neemt de Heere drie van Zijn discipelen mee op een berg, waarschijnlijk de berg Tabor. Op deze berg wordt de gedaante van 'Zijn aangezicht veranderd, en Zijn kleding wit en zeer blinkende' (Luk. 9:29). Vanuit de hemel klinkt, voor de oren van de discipelen, de boodschap en de bevestiging dat Jezus de Zoon van God is. 'En er geschiedde een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon; hoort Hem!' (Luk. 9:35) Jezus spreekt over Zijn uitgang uit het leven met Mozes en Elía. Mozes en Elía 'verschijnen hier als de twee grootste vertegenwoordigers van de profeten. Beiden hebben ervaren hoe hun grootheid het volk toch niet heeft kunnen afhouden van zonde en gericht: hun vertrouwen is nu gesteld op Jezus' (Van Bruggen, op Mar. 9:4). Hóé Mozes daar is verschenen 'is onzeker'. Maar dát hij daar heeft gesproken met de vernederde Christus is zeker. De kanttekenaar wijst op de manier waarop Mozes is verschenen. 'Of Mozes met zijn eigen lichaam is verschenen, of dat hij voor een tijd een ander heeft aangenomen, gelijk somtijds de engelen hebben gedaan, is onzeker. Doch dit is zeker, dat zij beiden aldaar in hun eigen personen zijn verschenen' (kantt. 4 op Matth. 17:3).

Christus en Zijn werk

Op de berg der verheerlijking is gesproken over 'Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem'. Mozes en Elía spraken met

Jezus over 'Zijn lijden, sterven en opstaan' (kantt.). Het Evangelie is de boodschap van Jezus Christus en Die gekruisigd. Door dit Evangelie, waarbij het offer van Christus de grote inhoud is van Gods heilshandelen, zal God worden verheerlijkt, zullen zondaren worden getrokken en zal eenmaal het Rijk Gods in volle heerlijkheid nederdalen uit de hemel. Christus en Zijn werk is de grote inhoud van de Schrift. Dáárover gaat het op de berg der verheerlijking. God de Vader geeft daarvan getuigenis. Deze is 'Mijn geliefde Zoon'. God de Zoon ontvangt eer en heerlijkheid en God de Heilige Geest opent ogen en verbreekt harten opdat we Zijn stem zouden horen (Joh. 5:25).

Een grote plaats

Het tekent de grote plaats die Mozes en Elía hebben ingenomen in Gods heilsopenbaring als zij met Christus mogen spreken over Zijn uitgang die Hij zou volbrengen in Jeruzalem. Reeds in het Oude Testament heeft dit Evangelie geklonken. En de profeten hebben met het oog hierop gesproken en betuigd. 'Van welke zaligheid ondervraagd en onderzocht hebben de profeten, die geprofeteerd hebben van de genade, aan u geschied; onderzoekende, op welke of hoedanige tijd de Geest van Christus, Die in hen was, beduidde en tevoren getuigde het lijden, dat op Christus komen zou, en de heerlijkheid daarna volgende' (1 Petr. 1:10-11).

Een heenwijzing

Mozes was een mens als ieder ander. Hij werd in zonden ontvangen en geboren. In geen enkel opzicht was hij beter, in zichzelf, dan ieder willekeurig ander mens. Hij werd echter door God geroepen en bekwaam gemaakt om het volk uit Egypte te voeren, door de woestijn te leiden en aan de grenzen van Kanaän te brengen. Hij was een instrument in de hand van God om Gods Raad tot uitvoering te brengen. Die Raad heeft als doel de eer van God. Die Raad van God krijgt haar diepe en grote inhoud in de Christus der Schriften. Door Zijn hand zal het welbehagen

voortgaan. In het Oude Testament heeft God de komst van de Messias beloofd. In het Nieuwe Testament is de Messias gekomen. Andréas zegt tegen Simon Petrus dat ze de Messias hebben gevonden. 'Deze vond eerst zijn broeder Simon, en zeide tot hem: Wij hebben gevonden de Messias, hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus' (Joh. 1:42). In dit licht mogen en moeten we de geschiedenis van de uittocht, de geboorte en de roeping van Mozes ook zien. Het is een heenwijzing naar de komende Christus.

Mozes was een profeet (Deut. 34:10). Hij is een schaduw en type van de hoogste Profeet, Christus Jezus onze Heere. Mozes was een knecht des HEEREN (Deut. 34:5). Christus is de Knecht van de Vader Die de weg der zaligheid zal openbaren en banen. 'Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft. Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven; Hij zal het recht de heidenen voortbrengen' (Jes. 42:1). In de persoon van Mozes lichtte 35 eeuwen geleden iets op van hetgeen God door Christus heeft geschonken. Mozes wees heen naar Christus en Zijn gerechtigheid. Vandaar dat hij met Hem sprak op de berg der verheerlijking.

Vragen:

1. Welke plaats heeft Mozes in het Oude Testament?
2. Hoe en waar spreekt het Nieuwe Testament over Mozes?
3. Welke betekenis heeft het getuigenis van het Nieuwe Testament?
4. In welke zin wees Mozes heen naar Christus?
5. Waarom zou Mozes de middelaar van het Oude Testament worden genoemd?
6. Wat is het verschil tussen de middelaar van het Oude Testament en de Middelaar van het Nieuwe Testament?

Citaat:

Waarom nu Mozes en Elia eer dan anderen uit de rij der heilige vaders verschenen, hiervoor moet deze reden ons genoeg zijn, dat het moest vaststaan, dat de Wet en de Profeten geen ander doel hebben dan Christus. Voor ons geloof toch was het van het grootste belang, dat Christus niet zonder getuigen optrad, maar als reeds voorheen (in het Oude Testament, WV) door God aangeduid. Ook heb ik niets tegen de reden, die men gewoonlijk opgeeft, dat Elia vooral daarom hiertoe gekozen werd, omdat hij alle Profeten vertegenwoordigt; hij toch, hoewel hij geen geschriften nagelaten heeft, blonk na Mozes als de voornaamste uit, herstelde de vervallen dienst van God, en was een onvergelijkelijk handhaver van de Wet en de toen bijna geheel verdwenen godsvrucht.

Calvijn op Mattheüs 17 vers 3 en Lukas 9 vers 30